

РЕШЕНИЕ

№ 18

гр. София, 16 септември 2019г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, трето наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и девети януари две хиляди и деветнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ДАНИЕЛА АТАНАСОВА
ЧЛЕНОВЕ: МАЯ ЦОНЕВА
МИЛЕНА ПАНЕВА

при участието на секретаря Невена Пелова
и на прокурора Тома Комов
изслуша докладваното от съдия Д.Атанасова касационно дело № 1228 по описа за 2018 година и за да се произнесе взе предвид следното:

Касационното производство е образувано по жалба адв.М. М., защитник на подсъдимия Д. Д. В., срещу решение № 387 от 18.10.2018 г. по внохд № 371/2018г. по описа на Софийски апелативен съд.

В жалбата са релевирани всички касационни основания по чл. 348 ал. 1 т. 1 – т. 3 от НПК, а именно нарушение на материалния закон, допуснати съществени процесуални нарушения и явна несправедливост на наложеното наказание. Исканията, които се правят на основание чл.354 от НПК са в условията на алтернативност и съответни на релевираните касационни основания – за отмяна на въззивното решение и оправдаване на подсъдимия, за връщане на делото за ново разглеждане и за намаляване размера на наложените наказания.

В съдебното заседание пред касационната инстанция, представителят на ВКП пледира за оставяне в сила на въззивното решение, а касационната жалба – без уважение. Намира за правилно приетото от въззивния съд, че подсъдимият е осъществил от обективна и субективна страна съставите на инкриминираните му обвинения за престъпления по чл.167, ал.4 от НК и чл.167, ал.2 от НК. Счита, че авторството на деянията е установено от събраните писмени и гласни доказателства, като показанията, дадени от свидетелите на досъдебното производство по реда на чл.223 от НПК са надлежно приобщени към доказателствената съвкупност. В обобщение твърди, че постановеният въззивен съдебен акт е законосъобразен, поради което следва да бъде оставен в сила

Адвокат К. К., защитник на подсъдимия поддържа касационната жалба по изложените в нея съображения. Акцентира на оплакването за допуснати съществени процесуални нарушения - касационно основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК, като излага подкрепящи аргументи, идентични с тези от касационната жалба. Поддържа и

останалите касационни основания по чл.348, ал.1, т.2 и 3 от НПК, както и направените в жалбата искания.

Подсъдимият Д. В., не се явява, редовно призован.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347 от НПК, установи следното:

С присъда от 27.06.2017г., постановена от Софийски градски съд, Наказателно отделение, 27 състав, нохд № 3743/2016г. подсъдимият Д. Д. В. е бил признат за виновен в това, че за времето от неустановена дата през месец септември до неустановена дата през първата половина на месец октомври 2015г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление, предоставил имотна облага - парична сума в общ размер на 200 лв. на различни лица /Б. К. И. и Р. Т. Т./, за да бъде дадена на друго - жители на [населено място], с цел да бъдат склонени да упражнят изборителните си права в полза на определен кандидат – в негова полза като кандидат за кмет на кметство [населено място], от коалиция „име”, регистриран с № 7 в ОИК - [населено място] в изборите за общински съветници и за кметове на 25.10.2015 г., поради което и на основание чл.167, ал.4, пр.2, вр. ал.2, пр.2, вр. чл.26, ал.1 от НК, вр. чл. 54 НК е наложил наказание лишаване от свобода за срок от две години и глоба в размер на десет хиляди лева.

На основание чл.66, ал.1 от НК изпълнението на наложеното наказание лишаване от свобода е отложено с изпитателен срок от четири години, считано от влизане на присъдата в законна сила.

На основание чл. 167, ал.6 , вр. с чл.37, ал.1, т.6 и чл.49, ал.2 от НК на подс. Д. В. е наложено и наказание лишаване от правото да заема изборна държавна и обществена длъжност за срок от четири години, считано от влизане в сила на присъдата.

Със същата присъда подсъдимият Д. В. е признат за виновен и в това, че за времето от неустановена дата през месец септември до неустановена дата през първата половина на месец октомври 2015г. в [населено място], при условията на продължавано престъпление, дал на друго - различни лица, от [населено място], имотна облага - парична сума в общ размер на 200 лв., с цел да ги склони да упражнят изборителните си права в полза на определен кандидат - в негова полза като кандидат за кмет на кметство [населено място], от коалиция „име”, регистриран с № 7 в ОИК - [населено място] в изборите за общински съветници и за кметове на 25.10.2015 г., поради което и на основание чл.167, ал.2, пр.2, вр. чл.26, ал.1 от НК, вр. чл. 54 от НК му е наложил наказание лишаване от свобода за срок от две години и глоба в размер на десет хиляди лева.

На основание чл.66, ал.1 от НК изпълнението на наложеното наказание лишаване от свобода е отложено за срок от четири години, считано от влизане на присъдата в сила.

На основание чл.167, ал.6, вр. с чл.37, ал.1, т.6 и чл.49, ал.2 от НК на подсъдимия Д. В. е наложено и наказание лишаване от правото да заема изборна държавна и обществена длъжност за срок от четири години, считано от влизане в сила на присъдата.

На основание чл.23, ал.1 и ал.3 от НК, съдът е определил едно общо и най-тежко наказание, а именно лишаване от свобода за срок от две години и глоба в размер на десет хиляди лева.

На основание чл.66, ал.1 от НК изпълнението на наложеното общо най-тежко

наказание лишаване от свобода е отложено за срок от четири години, считано от влизане на присъдата в сила.

На основание чл.23, ал.2 от НК, съдът е присъединил към наложеното общо наказание и наказанието лишаване от право да заема изборна държавна и обществена длъжност за срок от четири години, считано от влизане в сила на присъдата.

На основание чл.53, ал.1, б."а" от НК в полза на държавата е отнета сумата от 40 лева: 2бр. банкноти с номинал от по 20 лева.

В тежест на подсъдимия са възложени деловодните разноски.

С въззивно решение № 387/18.10.2018г., по внохд № 371/2018г. по описа на Софийски апелативен съд, наказателно отделение, пети състав, атакуваната първоинстанционна присъда е била потвърдена изцяло.

Касационната жалба е допустима, но неоснователна.

Неоснователни са наведените от касатора доводи за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, обуславящи касационно основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК. Оплакванията са напълно идентични с тези релевирани с въззивната жалба пред апелативната инстанция. Същите са обсъдени и мотивирано отхвърлени от Софийски апелативен съд като неоснователни с аргументи, които настоящият състав на Върховния касационен съд споделя напълно.

Неоснователно е твърдението за допуснати процесуални нарушения при изготвяне на обвинителния акт. Последният е съответен на изискванията на чл.246 от НПК досежно съдържането си. Обстоятелствената част съдържа фактическо описание на мястото, времето и начина на извършване на деянията, така както прокуратурата е преценила за установено, въз основа на събраните на досъдебното производство доказателства. Фактическата рамка на обвинението е формулирана по ясен и несъмнен начин, което е обезпечило възможност на подсъдимия да упражни правото си на защита по надлежен ред и то в пълен обем. Съдържанието на заключителната част на обвинителния акт включва и правната квалификация на деянието. В случая по едно от обвиненията, а именно това по чл.167, ал.4, пр.2, вр. ал.2, пр.2, вр. чл.26, ал.1 от НК, в обвинителния акт не е изписана цифрово квалификацията на деянието. Правилно решаващите съдилища са приели, че това нарушение в случая не е съществено. В диспозитива на обвинителния акт текстово е отразена правната квалификация на повдигнатото и поддържано от прокуратурата обвинение, като същото е ясно изписано и съответно на обвинението, за което подс.В. е привлечен в качеството му на обвиняем на досъдебното производство, поради което не е допуснато нарушение на т.4, т.2 от ТР №2/02г. на ОСНК на ВКС.

Във връзка с оплакванията в жалбата за допуснати съществени процесуални нарушения, свързани със събирането и оценката на доказателствата и доказателствените средства е необходимо да се посочи, че пределите на касационната проверка са ограничени в рамките на фактическите положения, приети за установени от въззивния съд, след извършения от него доказателствен анализ и направените правни изводи. Настоящата инстанция не може да подменя вътрешното убеждение на контролирания съд по фактите, включени в предмета на доказване, а е оправомощена единствено да извърши проверка относно спазването на процесуалните предписания, гарантиращи правилното му формиране в съответствие с разпоредбата на чл. 14 от НПК. За да постанови съдебния си акт, отговарящ на законоустановените в чл. 339, ал. 2 вр. ал. 1 от НПК изисквания за съдържание, апелативният съд е извършил цялостна проверка на оспорената пред него присъда. Последният е дал своята оценка относно доказателствената дейност на предходната инстанция и след собствен анализ на

доказателствения материал е потвърдил приетите от въззивния съд фактически положения. В рамките на аналитичната си дейност, Софийски апелативен съд не е допуснал превратна интерпретация на доказателствената съвкупност, подценяване или надценяване на едни доказателства за сметка на други, а е оценил последните според действителното им съдържание и значение. Не са игнорирани доказателства или доказателствени средства, обсъждането на които би довело до фактически изводи, различни от установените от въззивната инстанция.

Правилен е възприетият от въззивната инстанция подход на интерпретация на доказателствената съвкупност, а именно проследявайки логическата вътрешна последователност на данните, установявани със съответното доказателствено средство, както и тяхната кореспонденция – подкрепяща или опровергаваща ги с останалите доказателствени източници. Особено внимание е отделено на показанията на свидетеля Б. И.. Правилно контролираният съд е приел, че тези показания са годен доказателствен източник. При установяването на релевантните фактически констатации ги е ценил наред с останалия доказателствен материал. Неоснователни са твърденията на защитата за „зависимост” на И. от органите на МВР, като цитатите от показанията на свидетеля, изложени в жалбата не налагат извод за депозирането им под някакво въздействие. Напротив още от първия момент, когато И. е подал сигнал до органите на полицията, както и впоследствие – в хода на наказателното производство, той е последователен при възпроизвеждане на възприетите от него факти, имащи значение за установяване на обективната истина по делото. Показанията му не сочат на заинтересованост от негова страна/без оглед на причините/, както и на невярно съобщаване на данните, за който свидетелства. Не бива да се пренебрегва и факта, че в качеството си на свидетел той е длъжен да говори истината, като носи наказателна отговорност за лъжесвидетелстване, за което е бил предупреден от съда.

Правилно въззивният съд е отхвърлил възражението на касатора за допуснато процесуално нарушение в хода на досъдебното производство при провеждането на разпити на свидетели по реда на чл.223 от НПК без участието на подсъдимия/обвиняем на досъдебната фаза/. Безспорно е, че с оглед разпоредбата на чл.223, ал.2 от НПК органът на досъдебното производство е длъжен да осигури възможност на обвиняемия и неговия защитник да участват в провеждането на разпит на свидетел пред съдия. Факт обаче е, че в настоящия случай към момента на провеждане на разпитите пред съдия, В. не е имал процесуалното качество на обвиняем. Тезата си касаторът аргументира от една страна с твърдения, че основните правила за валидността на свидетелските показания е те да са дадени устно и непосредствено пред съда, а от друга твърди, че процесуално добросъвестният подход е изисквал след разпитите на свидетелите, разследващите органи в случай, че е имало основание за повдигане на обвинение да сторят това, преди провеждането на повторни разпити пред съдия, което би породило задължението за уведомяване на обвиняемия за възможността да участва в провеждането им. Сред основните принципи на наказателния процес са и тези за непосредственост и устност на извършване на наказателното производство. Решаващите съдилища и по-точно първата инстанция не е допуснала нарушение на тези основни начала при провеждане разпитите на свидетелите, а приобщаването на показания на свидетели от досъдебното производство към доказателствената съвкупност е извършено при спазване на процесуалните правила. Въпрос изцяло от компетентността на прокуратурата е преценката затова кога в досъдебната фаза на процеса са налице достатъчно доказателства за привличане на конкретно лице в качеството на обвиняем, а цитираното решение на ВКС не е от задължителната практика по тълкуване на закона. Ето защо, неоснователно е оплакването за допуснато процесуално нарушение при провеждане разпитите на свидетели пред съдия,

приобщени в хода на съдебното следствие. Въпрос по същество е оценката на данните, установени с тези доказателствени източници. Все във връзка с тези разпити се прави и оплакване, че апелативните съдии са кредитирали показанията на свидетелите Р. Г., З. И., Б. В. и А. Д. от досъдебното производство, като не са обсъдили факта, че същите няколко месеца след провеждане на разпитите им пред съдия, са депозирали заявления до разследващите органи, с които се “отричат” от тези си показания. Настоящият състав намира, че въззивната инстанция не е допуснала нарушение при оценка показанията на горепосочените свидетели, тъй като тези заявления не притежават процесуална стойност и същите не са надлежен доказателствен източник, поради което тяхното съдържание не подлежи на доказателствена оценка. Действително в хода на първоинстанционното съдебно следствие, горепосочените свидетели са заявили, че показанията им на досъдебното производство са били дадени след оказан натиск от органите на МВР. Решаващите инстанции са обсъдили тези техни твърдения, като показанията им досежно авторството на подсъдимия, дадени пред съдия на досъдебното производство/приобщени към доказателствената маса по реда на чл.281 от НПК/, са кредитирани след внимателен анализ и съпоставка с останалите доказателства.

Неоснователни са твърденията на касатора за процесуална негодност на проведените по реда на чл.223 от НПК разпити на свидетелките А. Д. и З. А.. Твърди се, че при провеждането им са допуснати съществени процесуални нарушения, тъй като видно от протоколите двете свидетелки са разпитани пред един и същи съдия, с участието на различни секретари, от двама различни разследващи полицаи, в един и същи часови диапазон. Правилно въззивният съд е приел, че при тези процесуално-следствени действия не са опорочени. Единствено относно времето на извършването им е необходимо да се посочи, че данните от протоколите сочат на частично припокриване във времеви диапазон, но това не ги дискредитира и правилно са били ценени от съдилищата като годни доказателствени средства, тъй като е очевидно наличието на техническа грешка при отразяване часовете на провеждането им. По делото не е спорно, че свидетелките Д. и А. са били разпитани пред съдия на досъдебното производство, факт, който и самите те не отричат. Също така не се констатира допуснати нарушения от процесуален характер, при провеждане на разпитите, които да сочат на тяхна негодност като способи за събиране на доказателства.

В обобщение, въззивният съд не е допуснал съществени процесуални нарушения, които да обуславят касационно основание по чл.348, ал.1, т.2 от НПК. Не е допуснато и нарушение на материалния закон. Касационното основание по чл.348, ал.1, т.1 от НПК се поддържа от жалбоподателя единствено като следствие от нарушения на процесуалните правила. Самостоятелни доводи, които да подлежат на разглеждане, не се сочат.

Оплакването за явна несправедливост на наказанията освен с аргументи, че всяко наказание, определено на лице за недоказано авторство на деяние по изискуемият се от закона начин е несправедливо, се поддържа и с твърдения, че целите п чл.36 от НК могат да бъдат постигнати с приложението на чл.55 от НК.

Индивидуализацията на наказанието е основен принцип при налагането му, по силата на който съдът е длъжен да го съобрази с индивидуалните особености на конкретния случай. Обстоятелствата, които следва да бъдат взети предвид са тези, които определят конкретната тежест на извършеното престъпление и характеризират личността на дееца. Те обуславят по-голяма или по-малка степен на обществена опасност на извършеното, както и необходимостта от повече или по-малко интензивно въздействие върху извършителя с оглед постигане целите на генералната и специална

превенция.

Контролираната въззивна инстанция е възприела изводите на първоинстанционния съд относно наличните смекчаващи и отегчаващи отговорността обстоятелства, както и съотношението между тях, поради което е приела за справедлив определения размер на наложените на подсъдимия наказания.

Неоснователно е твърдението на касатора, че чистото съдебно минало, процесуалното поведение на подсъдимия по време на досъдебната и съдебна фази на процеса, както и събраните положителни характеристични данни за личността му, са обстоятелства, “които сочат, че целите, визирани в разпоредбата на чл.36 от НК биха могли да се постигнат с приложението на чл.55, ал.1, т.1 от НК”. Разпоредбата на чл.55 от НК е приложима при установеност на многобройни или изключителни смекчаващи обстоятелства, когато и най-лекото предвидено в закона наказание да се явява несъразмерно тежко. В случая сочените от защитата обстоятелства не са многобройни, както не е налице и такова с изключителен характер. Нещо повече процесуалното поведение на подсъдимия правилно не е ценено като смекчаващо обстоятелство, доколкото същото е процесуално дължимо от В. с оглед качеството му на обвиняем/подсъдим в наказателното производство.

С оглед на горното касационната инстанция не констатира основание за намеса в насока намаляване размера на наложените на подсъдимия наказания - лишаване от свобода за срок от две години, глоба в размер на 10000лева, лишаване от право да заема изборна държавна и обществена длъжност за срок от четири години, както и по отношение размера на изпитателния срок. Определените наказания освен законосъобразни са и справедливо отмерени, като същите са съответни на степента на обществена опасност на деянието, на смекчаващите и отегчаващи вината обстоятелства, а така също и на целите на чл. 36 от НК.

В обобщение, настоящият състав намира, че атакуваният въззивен съдебен акт следва да бъде оставен в сила.

Предвид горните съображения и на основание чл.354 ал.1 т.1 от НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 387 от 18.10.2018 г. на Софийски апелативен съд, постановено по внохд № 371/2018 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ: